

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph.D ve věci

žalobce: N. H.
st. příslušnost: X
t. č. pobytem X

zastoupen advokátem Mgr. Faridem Alizeyem
se sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020, č. j. OAM-819/ZA-ZA11-HA10-2019,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020, č. j. OAM-819/ZA-ZA11-HA10-2019 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). Předmětem sporu je zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce tvrdí, že v Bangladéši mu hrozí pronásledování v souvislosti s jeho dřívější činností pro organizaci Shibir.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 12. 9. 2019. Jako důvod označil to, že v Bangladéši byl příslušníkem strany Shibir, kterou pronásleduje vláda. Návrat do země původu by znamenal ohrožení jeho života.
3. Do ČR žalobce přicestoval v roce 2009 na základě pracovního víza. O svůj legální pobyt přišel v roce 2015. Aby se nemusel vrátit do Bangladéše, požádal o mezinárodní ochranu. Ke svému členství v organizaci Shibir uvedl, že členem byl od roku 2006, nebyl ale nikde registrovaný. Do strany vstoupil na doporučení kamarádů. Strana nemá žádnou oficiální registraci členů. Žalobce v ní působil jako agitátor nových členů. Nejednalo se o žádnou oficiální funkci, dělali to i jiní členové strany. Stranické příspěvky neplatil, dostával ale příspěvek za agitaci. K historii strany uvedl, že byla založena po válečném konfliktu v Bangladéši v roce 1971. Zakládající člen již zemřel. Na otázku ohledně ideologie strany a jejích programových bodů žalobce odpověděl, že „*toto se ve straně Shibir neřešilo*“. Před šestnácti až dvaceti lety byla strana podle žalobce samostatnou stranou, nyní ale spolupracuje se stranou BNP. Členem strany může být kdokoliv. Neví, zda on sám je někde registrovaný, může požádat o rodinu o zaslání nějakého potvrzení, že spolupracoval s jednotlivými obvody.
4. Před svým odjezdem z vlasti se žalobce dlouhodobě schovával. Měl problémy se stranou Awami League. Agitace za stranu Shibir se členům klubu strany Awami League nelíbila. Vznikaly mezi nimi proto konflikty a navzájem se fyzicky napadali. Žalobce má na levé ruce zhojené zranění, které z jednoho takového napadení vzešlo. Pouze se bránil. V roce 2007 dva členové strany Shibir zmizeli. K těmto problémům docházelo ve městě Dháka. Žalobce se poté ukrýval, protože se bál, že skončí stejně jako oni. Jemu osobně nikdo nevyhrožoval. Ale ze strany Awami League bylo jeho skupině vyhrožováno, že všichni budou postupně mizet. Žalobce se ukrýval téměř dva roky u svých přátel v různých městech. V té době nebyl v kontaktu se stranou Shibir. Ani po deseti letech nemá záruku, že by po návratu do vlasti byl v pořádku. Nemohl se obrátit na policii, protože strana Awami League je u moci. Dříve, než žalobce opustil Bangladéš, pracoval v restauraci. Ve vlasti má rodiče a sourozence. Je s nimi v kontaktu. Žijí ve městě X. V době, kdy se skrýval, je občas navštěvoval. Žádné problémy přitom neměl. Pokud by se žalobce vrátil domů, musel by žít ve městě Dháka, aby měl práci.
5. O mezinárodní ochranu žalobce nepožádal dřív, protože měl v ČR legální pobyt. Poté, co o něj přišel, mu jiná možnost nezbyla. Z území ČR finančně podporuje svou rodinu.
6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil tvrzení žalobce ohledně jeho členství ve straně Shibir jako nevěrohodná. Konfrontoval je zejména se stanovami organizace Bangladesh Islami Chhatrashibir, které jsou dostupné na webových stránkách této

organizace. Odkazem na čl. 2 a 3 stanov žalovaný označil za nepravdivé tvrzení žalobce, že strana nemá žádnou ideologii. Pokud by žalobce skutečně byl členem strany, jistě by neprohlásil, že strana nemá ideologii ani programové body. Je zřejmé, že pokud žalobce ideologii této strany nezná, nemohl agitovat nové členy. Podle zprávy australského ministerstva zahraničních věcí je tato organizace studentskou odnoží strany Jamaat-e-Islami (dále jen „JI“). Žalobce však v době svého údajného vstupu do strany nebyl studentem, ale pracoval jako kuchař. Ze stanov organizace navíc plyne, že má evidenci svých členů. Proto zřejmě není pravdivé tvrzení žalobce, že nebyl nikde registrovaný. Přestože žalobce avizoval doložení potvrzení o spolupráci se stranou Shibir, neučinil tak. Skutečnosti neodpovídá ani tvrzení žalobce, že tato strana byla v minulosti samostatnou stranou a nyní spolupracuje s BNP. Strana Shibir coby studentská odnož strany JI nikdy samostatnou organizací nebyla. Pokud jde o spolupráci se stranou BNP, z dostupných informací plyne pouze to, že někteří členové strany Shibir se ve volbách v roce 2018 ucházeli o určitý počet mandátů pod praporem koalice zahrnující také stranu BNP. S ohledem na žalobcovu neznalost základních informací o straně Shibir, žalovaný vyhodnotil jeho tvrzení o problémech plynoucích z členství a agitaci pro tuto stranu jako účelová.

7. K tvrzení žalobce ohledně problémů s příslušníky strany Awami League žalovaný dodal, že žalobci nikdo osobně nevyhrožoval. Poslední dva roky před svým odjezdem z vlasti žalobce ani nebyl v kontaktu s ostatními členy strany Shibir. Tvrzené problémy měl pouze ve městě Dháka. Při pobytu u své rodiny žádné problémy neměl. Pokud by jeho tvrzení o těchto problémech bylo pravdivé, jistě by jim čelil i v jiných městech. Žalovaný má za to, že pokud by příznivci strany Awami League skutečně měli zájem o osobu žalobce, jistě by neušel jejich zájmu. I pokud by bylo pravdivé tvrzení žalobce o jeho agitační činnosti, je zřejmé, že jeho motivací byl pouze finanční profit, nikoliv projev politického přesvědčení. S problémy se mohl obrátit na policii. Žalovaný nevyloučil účast žalobce na úplatné agitátorské činnosti pro organizaci Shibir. Nezjistil však žádný relevantní důvod, pro který by mu hrozilo pronásledování. Žalovaný dodal, že pokud by žalobce skutečně měl azylově relevantní problémy ve vlasti, o azylu by požádal mnohem dříve. Z vlasti navíc žalobce vycestoval bez jakýchkoliv problémů a s vlastním pasem.
8. Případ žalobce není hodný zvláštního zřetele, aby mu žalovaný udělil humanitární azyl. Nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. S odkazem na shromážděné informace o zemi původu žalovaný uvedl, že strana JI v Bangladéši opakovaně organizovala masové stávky a násilné demonstrace. Státní orgány se při zatýkání zaměřily zejména na vrcholné představitele této strany, z nichž pouze několik zůstává na svobodě. Mezi další cíle patřili přední představitelé a členové organizace Shibir a v některých případech jejich rodinní příslušníci. Aktivním členům strany JI a členům organizace Shibir, kteří se účastní politických aktivit a demonstrací, hrozí velké riziko zatčení. Běžným členům, kteří politicky aktivní nejsou, hrozí pouze malé riziko zatčení. To se ale může lišit podle lokality. Žalobce ovšem žádné problémy se státními orgány neměl. Členem organizace Shibir navíc nebyl. Není pravděpodobné, že po návratu by mohl čelit jakýmkoliv problémům ze strany přívrženců Awami League. Mimo vlast pobývá již více než 11 let a za tuto dobu se nijak politicky neangažoval.

III. Žaloba

9. Žalobce namítá, že žalovaný staví celé rozhodnutí na vlastních nepodložených domněnkách, zatímco tvrzení žalobce nepřipustně bagatelizuje. Ve vlasti hrozí žalobci

pronásledování ze strany příslušníků Awami League. Protože tato strana je v Bangladéši u moci, žalobce nemůže spoléhat na ochranu státních orgánů.

10. To, že žalobce z vlasti legálně vycestoval, samo o sobě neznamená, že mu tam nic nehrozí. Důvodem, proč vlast opustil, je obava o život související s jeho předchozí politickou angažovaností pro stranu Shibir. K přímému ohrožení žalobce nedošlo pouze proto, že se dlouhodobě skrýval. Žalovaný vůbec nehodnotil politickou situaci v zemi původu žalobce a nezjistil řádně skutkový stav. Nesprávně posoudil také otázku věrohodnosti žalobce.
11. Žalobce nikdy netvrdil, že by strana Shibir neměla žádnou ideologii nebo programové body. Na položenou otázku žalobce pouze uvedl, že se to ve straně neřešilo. Žalovaný však vytrhává tvrzení žalobce z kontextu a účelově je dezinterpretuje. Není také pravdou, že by do strany mohli vstoupit pouze studenti. Strana nikdy nezakazovala vstup ostatním lidem. Žalovaný se odkazuje na stanovy organizace z roku 2020, podle kterých strana vyžaduje registraci. V roce 2006, kdy se členem stal žalobce, však toto neplatilo. Registrace nebyla povinná. Jednotlivé členy však bylo možné dohledat pod pohružkou nebo za použití násilí vůči jiným známým členům. Závěry žalovaného o nevěrohodnosti nemají oporu v provedeném dokazování a ve skutkových zjištěních. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. To, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal také z důvodu legalizace pobytu, nesvědčí o neexistenci obav z pronásledování. O azyl žalobce požádal, když mu jiná možnost nezbývala. Do vlasti se z objektivních důvodů vrátit nemůže.
12. Z informací, které žalovaný ve svém rozhodnutí cituje, plyne, že i členům organizace Shibir, kteří se aktivně neúčastní politických aktivit, v závislosti na lokalitě může hrozit určité riziko zatčení. Přesto se žalovaný touto hrozbou v návaznosti na případ žalobce blíže nezabývá. Žalobce by se s ohledem na ekonomickou závislost jeho rodiny na něm musel vrátit jediné do Dháky, protože na jiném místě by nenašel práci. Tam je přitom riziko, že se žalobci něco stane, mnohem větší. Žalovaný nehodnotil shromážděné podklady ve vzájemných souvislostech. Nedostatečně se zabýval individuálními okolnostmi případu žalobce a situací příslušníků strany Shibir. Žalovaný nepřihlédl ke všemu, co žalobce tvrdil a řádně nevypořádal námitky jeho právního zástupce vznesené k podkladům rozhodnutí.
13. Všechny citované zprávy svědčí o tom, že v Bangladéši nejsou dodržována lidská práva. Demonstrujícím členům opozičních politických stran hrozí zatčení. Žalobce byl před svým odjezdem na mušce příslušníků Awami League. Proto se ukrýval a snažil se nebýt v kontaktu se svými spolustraníky. To, že jej za tu dobu nikdo nenašel, může být důvodem absence oficiální registrace členů v té době. Žalovaný své závěry o neexistenci pronásledování a o možnosti získat ochranu ze strany státních orgánů dostatečně nezduvodňuje.
14. Hrozící újma ze strany Awami League může představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany. Závěr o neexistenci žádného nebezpečí je pouhou nepodloženou domněnkou žalovaného, která nemá oporu v informacích o zemi původu. Ty naopak mluví o tom, že riziko hrozí i těm, kteří již nejsou politicky aktivní. Shromážděné podklady žalovaný nehodnotil objektivně, ale pouze v neprospěch žalobce.
15. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů žalobce považuje odůvodnění žalovaného ve vztahu k neudělení humanitárního azylu. Žalovaný vůbec nezohlednil poměry existující

ve vlasti žalobce, zejména jeho bezdůvodné pronásledování. V případě návratu žalobce do vlasti by byla ohrožena jeho lidská práva.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

16. Žalovaný s namítanými vadami napadeného rozhodnutí nesouhlasí. Žalobci dal v rámci správního řízení dostatečný prostor k tomu, aby své azylové důvody prezentoval. Žalobce ale své břemeno tvrzení neunesl. Svou žádost ani členství ve straně Shibir nijak nedoložil. Při seznámení s podklady sice namítal, že shromážděné informace o zemi původu jsou nedostatečné, ale žádné důkazní návrhy sám neměl. Nemůže proto namítat, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav.
17. K tvrzením žalobce ohledně jeho členství ve straně Shibir se žalovaný vyjádřil a své závěry o jejich nevěrohodnosti řádně zdůvodnil. Žalovaný zopakoval, že pokud by žalobce skutečně čelil pronásledování, o azyl by požádal mnohem dříve, ne až po deseti letech. Žalovaný je proto přesvědčen, že žádost žalobce je účelová. V podrobnostech odkázal na své rozhodnutí.
18. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou. Poukázal na to, že je to žalovaný, kdo má povinnost shromáždit relevantní informace o zemi původu žadatele a v jejich světle posoudit důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu. To však v tomto případě neudělal. Žalobce nenavrhl doplnění zpráv o zemi původu, protože již z těch zpráv, které žalovaný opatřil, plynou podstatné skutečnosti, které žalovaný nezohlednil. Žalovaný ve svém vyjádření věcně nereaguje na námitky, kterými žalobce zpochybňuje posouzení jeho věrohodnosti. Vyjádření žalovaného pouze potvrzuje účelovost jeho postupu ve správním řízení, jehož cílem nebylo objektivní posouzení žádosti žalobce, ale hledání důvodů pro negativní rozhodnutí.
19. K bezproblémovému vycestování žalobce z vlasti pomohlo to, že mu potřebné doklady vyřizovala třetí osoba. Díky jejím kontaktům neproběhla žádná проверка stranické příslušnosti žalobce, což by se jistě nestalo, pokud by si doklady vyřizoval sám. Žalobce znovu opakuje, že pozdní podání žádosti o mezinárodní ochranu nesvědčí o její nedůvodnosti.

V. Jednání před krajským soudem

20. Krajský soud k požadavku žalobce nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 25. 4. 2022 za přítomnosti žalobce, zástupce žalobce a zástupce žalovaného; k žádosti žalobce mu bylo jednání tlumočeno soudem ustanovenou tlumočnicí z/do jazyka bengálského. Zástupce žalobce odkázal na žalobní návrh a repliku k vyjádření žalovaného k žalobě. Zopakoval některé žalobní námitky, v intencích zaslaných dokumentů. Zdůraznil, že členové organizace Shibir jsou od roku 2012 pronásledováni. Soudu předložil úředně přeložené potvrzení organizace Shibir ze dne 5. 4. 2022, podle něhož je žalobce dlouhodobě čestným členem výkonné rady islámské studentské organizace Islami Chhatra Shibir.
21. Zástupce žalovaného odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Poukázal na okolnosti podání žádosti žalobce a dobu, která uplynula od jeho příjezdu do ČR. Připomněl, že žalobce do země původu vycestoval a nebyl terčem pronásledování. Krajský soud následně zrekapituloval obsah správního a soudního spisu a provedl důkaz předloženou listinou – potvrzením organizace Shibir o čestném členství žalobce. Další

návrhy na doplnění dokazování vzneseny nebyly. Po přerušení jednání soud přistoupil k vyhlášení rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

22. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu.
23. Žaloba není důvodná.
 - a. *Věrohodnost žalobce*
24. Mezi stranami je sporná otázka věrohodnosti výpovědi žalobce ohledně jeho členství a působení v organizaci Shibir. Žalovaný považuje výpověď žalobce za celkově nevěrohodnou. Nevylučuje však, že pro tuto organizaci za úplatu vykonával agitační činnost.
25. V řízení ve věci mezinárodní ochrany se často rozhoduje v situaci důkazní nouze. Důležitou roli pak hraje výpověď žadatele, ze které žalovaný musí vycházet, je-li věrohodná. Je proto nezbytné, aby žalovaný věrohodnost výpovědi v takové situaci řádně posoudil. Vycházet z ní musí zejména tehdy, pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 – 83, nebo rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Žalovaný by při hodnocení věrohodnosti měl posuzovat zejména její vnitřní konzistentnost (neexistence vzájemně rozporných tvrzení), vnější konzistentnost (soulad s informacemi o zemi původu), hodnověrnost (zda výpověď žalobce dává logický smysl) a to, zda je dostatečně podrobná a konkrétní. Zároveň je nutné, aby se žalovaný soustředil pouze na skutečnosti významné pro posouzení azylové žádosti. Je přitom povinen vycházet ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Je naopak chybou, pokud svůj závěr o nevěrohodnosti opírá pouze o vlastní hypotézy a domněnky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017 – 33). V případě, že žalovaný ve výpovědi žadatele zjistí určité rozpory či nesoulad s informacemi o zemi původu, je důležité, aby žadateli ještě před vydáním rozhodnutí umožnil tyto rozpory vysvětlit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, čj. 4 Azs 71/2015 – 54).
26. Krajský soud souhlasí s žalobcem v tom, že závěry žalovaného o celkové nevěrohodnosti výpovědi žalobce nejsou dostatečně podloženy obsahem spisu. Žalovaný se neřídil výše uvedenými pravidly pro posuzování věrohodnosti. Věřohodnost výpovědi žalobce ohledně jeho členství v organizaci Shibir žalovaný zpochybňuje zejména pro její nesoulad s informacemi o zemi původu a se stanovami organizace, a také proto, že žalobce podle žalovaného neprokázal dostatek znalostí o organizaci. Konkrétní skutečnosti, na které žalovaný ve svém rozhodnutí poukazuje, však podle krajského soudu nejsou dostatečné pro závěr o nevěrohodnosti žalobce.
27. Žalovaný ve svém rozhodnutí dovozuje nevěrohodnost žalobce na základě jeho tvrzení, že Shibir neměla žádnou registraci členů, což je v rozporu s platnými stanovami, nebo také z toho, že se jedná o studentskou organizaci, přičemž žalobce v době svého údajného vstupu do organizace studentem nebyl. Žalobce ovšem trefně namítá, že pravdivost jeho tvrzení o způsobu, jakým do organizace vstoupil v roce 2006, nelze zpochybňovat pouze

na základě informací plynoucích ze stanov, které si žalovaný opatřil ze stránek organizace v roce 2020. Aby žalovaný mohl tvrzení žalobce účinně zpochybnit, musel by zjistit, jakým způsobem bylo možné do organizace vstoupit v roce 2006. To platí i ve vztahu ke skutečnosti, že žalobce nebyl studentem. Přestože se jedná o studentskou organizaci, z informací obsažených ve správním spisu neplyne, že by Shibir neumožňovala členství lidem, kteří nestudují.

28. Zavádějící je také tvrzení žalovaného, podle kterého žalobce uvedl, že organizace nemá žádnou ideologii ani programové body. Je samozřejmě legitimní, pokud se žalovaný žalobce v rámci pohovoru na ideologii organizace dotázal. Tvrdil-li, že pro tuto organizaci agitoval, lze důvodně očekávat, že znalosti ideologického zaměření a cíle, které Shibir sleduje, již z povahy věci musel znát. V opačném případě by jeho tvrzení o nábore nových členů skutečně působila nevěrohodně. Žalobce má ale pravdu, že ve skutečnosti nikdy netvrdil, že by organizace žádnou ideologii neměla. V rámci pohovoru dostal v tomto směru pouze jedinou otázku: „Jaká je ideologie této organizace nebo hlavní programové body?“, na kterou odpověděl: „Toto se ve straně neřešilo“. Žádné navazující otázky, které by ověřovaly znalosti žalobce ohledně zaměření a směřování organizace již v rámci pohovoru nepadly. Je přitom zjevné, že odpověď žalobce zcela nereaguje na položenou otázku. Bylo proto na místě, aby žalovaný položil žalobci doplňující dotazy. Obzvlášť, pokud jeho věrohodnost poté zpochybňoval na základě této neurčité odpovědi. Základem posouzení věrohodnosti je řádné zjištění skutkového stavu. K tomu musí přispívat i žalovaný pomocí vhodně kladených otázek během azylového pohovoru. Žalovaný ověřoval znalosti žalobce ohledně organizace Shibir velice povrchně a povaze činnosti žalobce pro tuto organizaci se prakticky vůbec nevěnoval (nezjišťoval např. kde a jak často žalobce agitoval, jakým způsobem atd.).
29. Žalovaný má sice pravdu, že žalobce zcela neprokázal faktické znalosti o Shibir. Nesprávně tvrdil, že v minulosti to byla samostatná organizace a neuvedl, že se jedná o studentskou odnož politické strany JI. Na druhou stranu žalobce věděl, že Shibir vznikla po válce v Bangladéši, věděl, jaké má symboly nebo kdo byl jejím zakladatelem a rozeznal také znak organizace. K tomu již žalovaný při hodnocení věrohodnosti žalobce nepřihlédl. Z obsahu výpovědi žalobce vyzdvihl pouze skutečnosti svědčící v jeho neprospěch. Žalobci tak lze dát za pravdu, že hodnocení věrohodnosti výpovědi žalobce je tendenční, neobjektivní a nedostatečně podložené obsahem spisu. Aby žalovaný mohl konstatovat nevěrohodnost výpovědi žalobce, musel by tento závěr podložit mnohem důkladněji zjištěným skutkovým stavem a jeho pečlivějším hodnocením. Při zjišťování skutkového stavu žalovaný pochybil i tím, že před vydáním rozhodnutí žalobci vůbec nedal možnost vyjádřit se k nalezeným rozporům a případně je vysvětlit.
30. I přes tyto nedostatky však rozhodnutí žalovaného ob stojí. Přestože žalovaný žalobci nevěřil jeho členství v organizaci Shibir, nezpochybnil, že pro organizaci agitoval. S ohledem na dlouhý časový odstup od doby, kdy žalobce byl aktivní, ve spojení s absencí jakýchkoliv konkrétních problémů se státními orgány pak žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován, ani mu takové pronásledování nehrozí v budoucnu. A tento závěr považuje krajský soud za správný.

31. Otázka minulého členství žalobce v organizaci Shibir není pro posouzení důvodnosti jeho žádosti stěžejní. Pokud mu totiž žalovaný uvěřil, že pro tuto organizaci vykonával určité politické aktivity, i v případě, že členem strany nebyl, mu díky těmto aktivitám mohl být připisován stejný politický názor, jaký zastávají členové organizace. A připisovaný politický názor má pro hodnocení odůvodněnosti obav z pronásledování stejný význam, jako skutečně zastávaný politický názor (viz čl. 10 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, dále jen „kvalifikační směrnice“).

b. Azyl

32. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování. Žadatel musí být pronásledován již v okamžiku, kdy opouští zemi původu. Tuto podmínku žalobce nesplňuje.
33. Pronásledováním se podle § 2 odst. 8 zákona o azylu a rovněž dle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice rozumí především závažné porušení základních lidských práv, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Žalobce však žádnému závažnému porušení lidských práv ani srovnatelnému jednání ve vlasti nečelil. Jediné napadení, kterému spolu s dalšími osobami údajně čelil, svou intenzitou nenaplňuje pojem pronásledování. Kromě toho z výpovědi žalobce neplyne, že by cílem daného útoku měl být konkrétně on. Žalobce proto zjevně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu.
34. Skutkové okolnosti případu žalobce při jejich konfrontaci s informacemi o zemi původu nenasvědčují ani tomu, že by mu pronásledování s přiměřenou pravděpodobností hrozilo v případě návratu do vlasti. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že zejména s ohledem na dlouhou dobu, která uplynula od vycestování žalobce z vlasti, je vysoce nepravděpodobné, že by po návratu mohl v souvislosti se svou dřívější činností pro Shibir čelit jakýmkoliv potížím. Jak sám uvedl, naposled byl aktivní v roce 2007. Od té doby již uplynulo 15 let. Během posledních dvou let svého života v Bangladéši pro Shibir již žádnou činnost nevykonával a nebyl ani v kontaktu s dalšími členy. Politicky aktivní nebyl ani během svého života v ČR. V pohovoru ohledně činnosti Shibir přiznal, že „se již o to nezajímá“. Uvedl také, že nebyl oficiálně registrovaný na žádném seznamu členů. Dlouhodobou pasivitu žalobce v tomto ohledu nevyvrací ani při jednání předložené potvrzení organizace Shibir ze dne 5. 4. 2022, že žalobce je jejím čestným členem. Toliko obecné tvrzení v tomto potvrzení, že v současné době je život žalobce v ohrožení, nezakládá důvodné obavy z budoucího pronásledování žalobce.
35. Jak totiž plyne ze zprávy australského ministerstva zahraničních věcí, která je součástí správního spisu, vysoké riziko zatčení ze strany státních orgánů hrozí pouze předním představitelům organizace Shibir, případně těm členům, kteří se aktivně účastní demonstrací či jiných politických aktivit. Naopak v případě řadových členů, kteří nijak politicky aktivní nejsou, je toto riziko malé (ovšem může se měnit podle lokality). I za předpokladu, že žalobce v minulosti skutečně byl členem organizace Shibir, vzhledem

k tomu, že již mnoho let žádné aktivity ve prospěch této organizace nevykonává a není nikde oficiálně registrovaný jako její člen (předložené potvrzení bylo s ohledem na datum jeho vydání vyhotoveno ad hoc), není na místě předpokládat, že by i nyní měl být v hledáčku přívrženců strany Awami League nebo dokonce státních orgánů. Žalovaný proto ve výsledku správně zhodnotil, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

c. Humanitární azyl

36. Žalobce namítá také nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů ve vztahu k výroku o neudělení humanitárního azylu. Humanitární azyl lze podle § 14 zákona o azylu udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Žalovaný vyhodnotil, že případ žalobce takovým není. Poukázal zejména na to, že žalobce je dospělý, mladý, práceschopný a zdravý muž, který se nenachází v žádné mimořádné životní situaci.
37. Žalovaný sice stručně, ale zdůvodnil, proč případ žalobce nepovažuje za hodný zvláštního zřetele. A žalobce žádné důvody, které by pod tento neurčitý právní pojem bylo možné podřadit, neuvádí. Namítá pouze to, že žalovaný nezohlednil pronásledování žalobce ve vlasti. K tomu však žalovaný nemá prostor při posuzování podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Hrozbou pronásledování se má zabývat a také se zabýval ve vztahu k § 12 zákona o azylu. Za těchto okolností jeho rozhodnutí ve vztahu k neudělení humanitárního azylu žalobci nelze považovat za nepřezkoumatelné.

d. Doplnková ochrana

38. Žalobní námitky se vztahují také k neudělení doplňkové ochrany. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky pro její udělení podle § 14 odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu, tedy že mu hrozí vážná újma v podobě uložení nebo vykonání trestu smrti či v podobě špatného zacházení. Tuto újmu opět dovozuje ze své předchozí činnosti pro organizaci Shibir. Jak již krajský soud zdůvodnil výše, tyto obavy žalobce nejsou důvodné. Jiné skutečnosti relevantní ve vztahu k důvodům pro udělení doplňkové ochrany žalobce neuvedl. I v rozsahu výroku o neudělení doplňkové ochrany je proto rozhodnutí žalovaného věcně správné. Skutečnost, že v zemi původu žalobce není ochrana lidských práv na takové úrovni jako v České republice, sama o sobě nárok na udělení tohoto typu mezinárodní ochrany nezakládá.

VI. Závěr

39. Krajský soud ze shora uvedených důvodů neshledal, že by bylo na místě žalobě vyhovět, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 25. dubna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně